

ВІДГУК

на автореферат дисертації

Абрамович Руслани Миколаївни

**«Принцип незворотності дії закону в часі: еволюція, стан, та перспективи вдосконалення його застосування в Україні»,
поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 – теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень**

Стаття 1 Конституції проголошує, що Україна є суверенна, незалежна, демократична, соціальна, правова держава.

Головною ознакою правової держави є верховенство права, яке полягає в тому, що державне життя організується на підставі права та в порядку передбаченому правом. Без цього неможливе гармонічне існування суспільства.

Явище, яке спотворює верховенство права, є порушення правових принципів. Одним з таких важливих загальнолюдських принципів права є принцип незворотності дії закону в часі. Він відомий ще з античності. Поряд з цим існує чимало проблем реалізації цього правового принципу в Україні. Це негативне явище, яке заважає формуванню правової держави в Україні, неможливо подолати без відповідних наукових доробок. Згадане свідчить про актуальність теми дисертації Р.М. Абрамович.

Водночас, незважаючи на актуальність цієї проблеми, сучасних її досліджень дуже мало, що свідчить про наукову новизну дисертаційного дослідження.

Як вбачається, дисертант правильно визначив мету, об'єкт і предмет дослідження.

Задачі, які сформулював автор, розкривають тему дисертації. Наукова новизна одержаних результатів корелюється із задачами дослідження.

Здобутками дисертанта є наступні положення наукової новизни дослідження :

- досліджено еволюцію принципу незворотності дії закону в часі від найдавніших часів до сьогодення;
- вивчено генезис винятку із принципу незворотності;
- проаналізовано співвідношення винятку із принципу незворотності з іншими видами темпоральної дії правових норм;
- проведено аналіз текстуальних формулювань принципу незворотності дії закону в часі в законодавстві держав різних правових сімей;
- досліджено використання принципу незворотності дії закону в часі у діяльності міжнародних та окремих авторитетних національних судових органів деяких країн;
- проаналізовано практику Конституційного Суду України та судів загальної юрисдикції щодо застосування незворотності дії закону в часі

Автореферат достатньо повно відображає основні положення дисертаційного дослідження, та відповідає вимогам, що висовуються до нього.

Поряд з цим, як вбачається, в дисертації слід було б більше приділити уваги аналізу розуміння принципу незворотності дії закону в часі римськими класичними юристами, так як, саме вони першими сформулювали юридичну аксіому «Закон зворотної сили немає тому, що дволикому Янусу не має місця у праві». Таким чином їх ідеї відносно цього принципу є дуже цікавими і корисним для сьогодення.

Водночас, це дискусійне положення не впливає в цілому на позитивну оцінку роботи.

Результати дисертаційного дослідження можуть бути використані: у правотворчій та правозастосовній діяльності, у подальших наукових дослідженнях з даної проблематики, у навчальному процесі – при викладанні навчальних дисциплін та курсів «Теорія держави і права», «Історія політичних і правових учень» та ін.

На підставі викладеного вважаю, що автореферат дисертаційної роботи
Абрамович Р.М. ««Принцип незворотності дії закону в часі: еволюція, стан,
та перспективи вдосконалення його застосування в Україні» засвідчує те, що
дисертація є завершеним монографічним самостійним дослідженням, яке має
актуальність та наукову новизну, а дисертант заслуговує присудження йому
наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.01 –
теорія та історія держави і права; історія політичних та правових учень.

Професор кафедри теорії та історії держави і права

ІНН КРД Національної академії СБ України

кандидат юридичних наук, професор

« 4 » вересня 2015 року



О. Шмоткін

Підпис Шмоткіна О.В. засвідчую

В.о. ученого секретаря

Національної академії СБ України

кандидат юридичних наук,

старший науковий співробітник

« 04 » вересня 2015 року



Ю. Рега

29/1/3-8869
07.09.15